

SMÄRTKLINIKEN

SEKTIONEN FÖR AKUT SMÄRTVÅRD, APS

APS har tre olika verksamhetsområden: postoperativ smärtbehandling, konsultverksamhet på sjukhusets slutenvårdsavdelningar samt öppenvårdsmottagning.

Bakgrund

Sektionen för Akut Smärtvård, APS (Acute Pain Service), tillhör Smärtkliniken. Inriktningen är patienter med akut smärta men även patienter med cancersmärta och långvarig smärta utreds och behandlas. Sektionen är även ansvarig för sjukhusets smärtombudsorganisation.

APS verkar inom tre områden:

- Uppföljning av avancerad postoperativ smärtbehandling på vårdavdelningar
- Smärtkonsultation på inläggande patienter
- Poliklinisk mottagning

Medicinsk verksamhet

Patienter som genomgår operativa ingrepp och postoperativt behandlas med avancerad postoperativ smärtbehandling besöks varje vardag av en sjuksköterska eller läkare från APS. Avancerad postoperativ smärtbehandling är exempelvis behandling med epidural analgesi, kontinuerlig intravenös tillförsel av smärtlindrande läkemedel eller patientkontrollerad analgesi (PCA). Målet är att patienterna ska få en korrekt och individanpassad smärtbehandling så att smärtnivån är <math><4/10</math> på VAS (Visuell Analog Skala) eller motsvarande.

För att säkerställa att patienter på sjukhusets slutenvårdsavdelningar får en optimal smärtbehandling handläggs smärtkonsultremisser oftast samma dag. En del av patienterna följs sedan upp på den polikliniska mottagningen.

På öppenvårdsmottagningen utreds och behandlas patienter med olika smärttillstånd. Remisser kommer från sjukhusets mottagningar, men också från primärvården i hela landstinget. Bland patienterna dominerar nociceptiva och neuropatiska smärttillstånd.

APS har läkare med specialistkompetens i anesthesiologi och algologi samt tillgång till konsulter inom psykiatri och ortopedi. En av sjukgymnasterna har magisterexamen och båda har vidareutbildning inom akupunktur samt basal kroppskännedom. Sjuksköterskorna har vidareutbildning i intensivvård eller anesthesi samt smärta och en sjuksköter-

Personal & produktion 2011

Antal anställda	10
Sektionschef	1
Läkare	3
Sjuksköterskor	2
Sjukgymnaster	2
Psykologer	1
Psykiaterkonsult	1

Produktion	2011	2010
Smärtkonsulter i slutenvården	1107	973
Nybesök i öppenvård	362	202
Vårdkontakter i öppenvård	6 545	5 439

ska har även magisterexamen i smärta. Psykologen har en steg-1-utbildning i KBT. Sektionen har tillgång till klinikgemensam socionom.

Patientflöden

Inom slutenvården besöks framförallt patienter som genomgått större bukoperationer eller ryggkirurgi och som har postoperativ avancerad smärtbehandling. APS deltar också med kunskap om smärta och smärtbehandling i sjukhusets olika patientflöden.

Öppenvårdspatienterna bedöms främst efter ett teamkoncept med en multiprofessionell teambedömning. I teamet ingår varierande yrkesprofessioner med läkare, sjukgymnast, psykolog och sjuksköterska. Bedömningen sker under en för- eller eftermiddag och avslutas med en gemensam konferens då även patienten och ibland anhörig deltar. Vid den gemensamma konferensen upprättas en behandlingsplan tillsammans med patienten. Patientens delaktighet i smärtbehandlingen är viktig.

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Organisation

En sjuksköterska med kvalitetsansvar ingår i sjukhusets grupp med kvalitetscontrollers. Kvalitetscontrollern från sektionen deltar i klinikkens lokala kvalitetsgrupp som träffas varje månad.

Genomfört kvalitetsarbete 2011

APS genomför årligen med hjälp av smärtombudsgruppen två punktprevalensmätningar av smärta. Den ena prevalensundersökningen gäller andelen av sjukhusets alla inskrivna patienter som upplever smärta som problem. Patienter smärtskattar enligt Visuellt Analog Skala eller av en sjuksköterska med beteendeskala. Den andra punktprevalensen har som syfte att undersöka följsamhet till den postoperativa dokumentationen avseende smärta utifrån klinikkens specifika riktlinjer. Se smärtombudsgruppens kvalitetsredovisning.

Sektionen för Akut Smärtvård ansvarar för Kompetenskort Smärta som gäller för sjuksköterskor verksamma vid opererande kliniker. I kompetenskortet ingår att känna till sjukhusets lokala Smärthandbok, delta i en föreläsning om postoperativ smärta med inriktning mot avancerad postoperativ smärtbehandling och körkort på smärtumpen. Kortet möjliggör standardisering av rutiner och kunskap för sjuksköterskor som vårdar patienter med avancerad postoperativ smärtbehandling, vilket bidrar till en ökad patientsäkerhet.

APS håller månatligen på KKC (Kliniskt Kompetens Centrum) olika föreläsningar för sjukhusets personal. Föreläsningarna har olika innehåll som exempelvis postoperativ smärta och smärtbehandling, allmänt om smärta och smärtbehandling samt cancersmärta. APS har efter önskemål från sjukhusets avdelningar hållit riktade föreläsningar om smärta eller gått igenom patientfall för sjukhusets vårdavdelningar.

Sektionen har tillsammans med anesthesi- och ortopedklinikerna utvecklat användandet av patienter med PCA-pump. För att se om smärtupplevelsen förbättras får axelopopererade patienter som ett pilotprojekt en PCA-pump. Under året har det varit fokus på cancerrelaterad smärta.

Utvecklingen av följsamheten till Vårdgarantin, 30 dagar från skriven remiss till nybesök, har i enlighet med leanprinciper fortsatt utvecklas. Det har medfört att APS har god tillgänglighet och håller vårdgarantin. 95 % av mottagningens nybesöken på sker med en multiprofessionell teambedömning där en behandlingsplan eller en behandlingsrekommendation till inremitterande utformas.

För att förbättra utredning och behandling av patienter med ländryggssmärta har samarbetet med ortopedklinikerna har fortskridit.

Smärtskola bedrivs för patienter med långvarig smärta.

Sektionen använder ett formulär med validerade instrument. Instrumenten mäter livskvalitet, hälsotillstånd, ångest- och depressionsupplevelse samt katastroftänkar. Validerade utvärderingsformulär avseende livskvalitet (EQ-5D och LiSat), depression och ångest (HADS), katastroftänkande (Sullivan), samt egenskattad funktion (DRI). Formulärens fylls i vid nybesök, efter sex månader, samt sex månader efter avslut.

Planerade kvalitetsförbättringar 2012

Under året kommer uppföljning av "Kompetenskort Smärta" att fortsätta, liksom undervisning med riktade föreläsningar till klinikerna. Två punktprevalenser avseende smärta kommer att genomföras. Smärtlindring med PCA-pump vid axeloperationer kommer att utvärderas. Fokus på cancerrelaterad smärta kommer att fortsätta även under 2012. På mottagningen kommer arbetet med patientens delaktighet i vården samt tillgängligheten fortsätta att utvecklas.

Kontaktpersoner

Minna Lönnstedt, sektionschef, kvalitetscontroller
Epost: minna.lonnstedt@capio.se

Capio S:t Görans Sjukhus

Capio S:t Görans Sjukhus
Sankt Göransplan 1, 112 81 Stockholm
tel 08-58 70 10 00, www.capiostgoran.se